

Den andre internasjonale kongressen for IASSID-Europa gjekk av stabelen 2.–5. august 2006 i Maastricht

Av **Helge Folkestad** er Dr.Polit. og førsteamanuensis ved institutt for vernepleie og sosialt arbeid ved Høgskolen i Bergen.

Hjemmesiden hans finner du på:
<http://home.hib.no/ansatte/hfo/>

IASSID er The International Association for the Scientific Study of Intellectual Disabilities. I sommer samlet denne organisasjonen fagfolk, praktikere og organisasjonsfolk fra mange land i Europa. Felles for de som kommer til konferansene som denne organisasjonen organiserer, er interessen for utviklingshemmete.

IASSID ble formelt opprettet i København i 1964. Den første kongressen for organisasjonen ble holdt i Montpellier i 1967. Fram til 1988 var det verdenskongress hvert tredje år, og siden hvert fjerde. Midt mellom to slike verdenskongresser ble den første kongressen til *IASSID-Europa* arrangert i Dublin i 1992.

Skuespillere ved åpning av kongressen.

Fra mottagelsen under åpningen av kongressen.

Begge slags kongresser holdes hvert fjerde år, slik at folk møtes annet hvert år, vekslende mellom verdens- og europeisk sammenheng. I år samles folk fra Europa i Maastricht. De reiseinteresserte kan alt merke seg at neste verdenskongress skal holdes i Cape Town 25.–30. August 2008, og at neste Europakongress blir i Italia om fire år.

I år hadde konferansen fått overskriften «*Bridging Research, Policy and Practice*». Rundt 600 personer fra 40 land deltok på Maastricht Universitet, og blant de norske var også SOR representert.

Et omfattende program

Torsdag og fredag var dagene med det mest omfattende programmet. Begge dagene var det fire økter hver med 10 parallellsesjoner å velge mellom. I tillegg var det vekslende «poster», framvisninger og andre utstillinger å besøke for å få enda mer innblikk i hva som går for seg i de ulike landene. I alt var det mer enn 140 presentasjoner av ulike slag, og alt foregår på engelsk.

Det er når en må velge slik og finne fram til rett lokale i tide, at en skjønner hvor mye det er

som skjer samtidig på konferansen. Da en bare kan være i et lokale om gangen, må man også nøyes med å høre på en tiendedel av alt som blir presentert.

Tematiserte sesjoner

Det temamessige spennet er stort, og de faglige innfallsvinklene mange. Kongressen var organisert i 15 forskjellige tema som handlet om alt fra politiske føringer og tjenesteorganisering, via evaluering av tjenester, myndiggjøring og inkludering, til genetikk, helse og aldring. Parallellsesjonene inneholdt framlegg som var gruppert i tråd med de 15 konferansetema. Interesserte lesere vil kunne finne alle «abstracts» i *Journal of Applied Research in Intellectual Disabilities* (Vol.19, No.3, Sept 2006).

En av sesjonene handlet, for eksempel, om forholdet mellom forskning og praksis. En nederlandsk, en belgisk og en finsk representant la hver fram resultater fra forsøk på å knytte forskning og praksis sammen. Mye avhenger av ulike nasjonale forhold, om nettverksmuligheter og frivillige organisasjoners innsats på feltet. Et problem som flere påpekte er at forskning ikke så ofte og direkte får gjennomslag i endring av praksis. Felles for presentasjonene var søken etter «god praksis» som kunne tjene som eksempler overfor tjenester og personale som er involvert. Hos den finske organisasjonen kan en finne informasjon om deres arbeid på engelsk, se: <http://www.famr.fi/eng-projects>

En annen sesjon tok for seg rollen til stedlige ledere (managers). Det var slående at utdanningsnivået for dem som arbeider nært til «brukerne» i deres dagligliv er svært lavt i mange land. Følgelig blir den lokale lederens ansvar for veiledning og opplæring stor, men ofte er dette ansvaret vanskelig gjort med mer rent administrative forpliktelser. Hollenderen W. Buntinx var særlig opptatt av sammenhengen mellom kvaliteten i omsorgen og

personaleomskiftings. Særlig var han opptatt av sårbarheten som følger av små enheter – «small is not always beautiful», var hans erfaring. Skotten R. Crawley snakket i et annet symposium om hvordan personaleopplæring reduserer turn-over. Det skal da legges til at majoriteten av personale i hennes sammenheng er utdannet på ungdomsskolenivå. Fra Nord-Irland påpekte McConkey økonomiens innvirkning. Økonomisk press på den ene siden og tjenestebehov på den annen tenderer til å føre til en lavlønnsarbeidsmarked i omsorg for denne gruppen. Det er en alvorlig svekkelse av kvalitet i en situasjon der det er stor konkurranse om arbeidskraften. Særlig viser det seg vanskelig å rekruttere menn, erfaringen i Ulster var at der nesten 60% av brukerne er menn, er det bare 18% mannlige personale.

Det fører selvsagt for langt å gi leseren her smakebiter av de symposia jeg valgt i løpet av kongressen. Men jeg må presentere et bekjentskap som vakte min interesse. *The Unlimited Company* er en gruppe utviklingshemmede som lærer om seg selv og sitt eget liv ved at de bedriver informasjonsarbeid gjennom å være historiefortellere. Se: http://www.bild.org.uk/04projects_storytelling.htm

Mye aktivitet

Flere personer med utviklingshemning deltok med ulike arrangementer på konferansen og i symposier. I mange sammenhenger var det andre kongressdeltakere som hadde roller som tolker – både det å tolke fra engelsk til et annet språk, men også tolker som kunne formidle forskningsstoff gjennom enklere språk. Under kongressen fantes det også en utstilling av arbeidet til flere utviklingshemmete kunstnere. I pressemeldingen etter kongressen påpeker man den økte deltakelsen fra utviklingshemmete.

Parallelt med, og delvis i tillegg til dagens øvrige program ble det arrangert en rekke møter

David Felce, President for IASSID taler under avslutningen av kongressen.

av ulike slag. Kongressen er slik også en anledning til samtaler i de mange SIRGs – Special Interest Research Groups – som finns innom IASSID. For interesserte er det verdt å merke seg at den SIRG som interesserer seg for utviklingshemning og aldring har møte i Norge i mai 2007, og at det i forkant vil være en nordisk konferanse om dette tema.

Hjemme igjen

I bagasjen etter årets kongress har mange av oss eksemplarer av tidsskrifter vi kunne få hos utstillerne fra mange utgiverne og fagbokforlagene, og «papers» fra kolleger som framførte sine presentasjoner. Viktigere er kanskje likevel, de kontakter som ble opprettet og pleiet i diskusjoner med kolleger fra andre europeiske land. Kjennskap til hva som rører seg på feltet i andre land er en inspirasjon for oss i arbeidet hjemme også. Det er ennå mye å gjøre før utviklingshemmete reelt har fått full anledning til samfunnsdeltakelse. Kongressens fokus handlet om dette som en felles ambisjon i Europa.